

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали

XXVII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»

17 листопада 2016 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2016

УДК 001(477)«19/20»

ББК 72(4 Укр)63

В 54

Матеріали XXVII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 27. – 463 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАН України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Рик С.М. – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Коцур В.В. – кандидат політичних наук, голова Ради молодих учених університету

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук, заступник голови Ради молодих учених університету

Гайдаєнко І.В. – кандидат історичних наук, секретар Ради молодих учених університету

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

УДК 37.013(438)

**Юлія Грищук
(Київ)**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА

Розглянуто особливості забезпечення якості вищої освіти у Республіці Польща. Проаналізовано діяльність Державної акредитаційної комісії та Інституту громадських справ у Польщі; визначено роль даних інституцій у забезпеченні якості вищої освіти.

Ключові слова: Болонський процес, європейський простір вищої освіти, якість вищої освіти.

The features of quality assurance in higher education in the Republic of Poland are considered. It analyzes the activity of the State Accreditation Committee and the Institute of Public Affairs in Poland; It is identified the role of these institutions in quality assurance in higher education.

Key words: Bologna process, European higher education area, quality assurance in higher education.

Вступ. Розвиток педагогічної освіти в Республіці Польща відбувається в контексті формування єдиного європейського простору вищої освіти, основні принципи якого відображаються у документах Болонського процесу. Республіка Польща була однією із країн-засновниць Болонського процесу (Болонья, 1999 р.).

Болонський процес – це своєрідний рух освітніх і національних систем до єдиних критеріїв і стандартів, які утверджуються в Європі. Головна його мета – консолідація зусиль наукової та освітянської громадськості й урядів країн Європи для істотного підвищення конкурентоспроможності європейської вищої освіти та науки у світовому вимірі, а також для підвищення ролі цієї системи у соціальних перетвореннях. Сьогодні Болонський процес – це 48 країн-учасниць, тисячі вищих навчальних закладів [2].

У Болонській декларації наголошується на наступних завданнях [3, с. 152]: прийняття системи наукових ступенів, що можна співвідносити, шляхом впровадження додатків до диплому для забезпечення можливості працевлаштування європейських громадян і посилення міжнародної конкурентоспроможності європейської вищої освіти; прийняття системи двоциклового навчання (бакалавр/магістр) та докторських програм (Philosophia Doctor-PhD); стандартизація навчання за трансферною системою європейських кредитів (European Credit Transfer and Accumulation system – ECTS); сприяння мобільності студентів; забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів; сприяння розвитку Європейського виміру вищої освіти.

Мета статті – розглянути освітню політику Республіки Польща щодо виконання одного із ключових завдань Болонського процесу – необхідність забезпечення якості вищої освіти відповідно до європейських стандартів.

Виклад основного матеріалу. Простір європейської вищої освіти вимагає якості освіти на основі академічних цінностей, які б відповідали вимогам часу та очікуванням студентів. Якість – основна умова для довіри, мобільності, сумісності і привабливості у європейському просторі вищої освіти. Оцінка якості вимагає балансу між нововведеннями і традиціями, академічними перевагами і соціально-економічною необхідністю, сумісністю програм і вибором студентів. Вона охоплює викладання і наукові дослідження, керівництво та адміністрування, сприятливість до потреб студентів і забезпечення позанавчальних послуг. Контроль якості освіти передбачає створення незалежних від національних урядів і міжнародних організацій акредитаційних агенств. Освіта якості оцінки буде ґрунтуватися не на тривалості та змісті навчання, а на знаннях, уміннях і навичках випускників [3, с. 154].

Упродовж багатьох років в академічному середовищі в Польщі велися дискусії над розробленням за зразком європейських країн процедури ліцензування та акредитації програм

і центрів освіти, яка була б надійною основою контролю за якістю навчання. Розглядалися дві моделі: перша – «галузевої» акредитації при професійних організаціях і друга – акредитація при міжвишівських комісіях. Через незначну зацікавленість професійних і наукових асоціацій системою освіти перше рішення в Польщі було важким для запровадження. Друге рішення почали реалізовувати наприкінці 1997 р. із укладенням з п'ятнадцятьма країнами вищими навчальними закладами «Угоди польських університетів щодо підвищення якості освіти» [1].

У 2002 році у галузі акредитації вищих навчальних закладів зроблено наступний, якісно новий крок: при Міністерстві освіти та спорту Польщі утворена Державна акредитаційна комісія (*Państwowa Komisja Akredytacyjna*). Її компетенція розповсюджується як на державні, так і на приватні вищі навчальні заклади. Загальні позиції оцінки вищих навчальних закладів наступні: наявність внутрішньої системи оцінки якості освіти; впровадження системи залікового обсягу освоєння дисциплін за ECTS; дотримання формальних вимог щодо кадрів вищих навчальних закладів. Крім того, обов'язковою умовою акредитації вищого навчального закладу сьогодні є його участь у програмі SOCRATES-ERASMUS [1].

Державна акредитаційна комісія, на яку покладено функцію оцінювання якості освітніх послуг у квітні 2009 р. стала членом Європейської мережі забезпечення якості вищої освіти (ENQA). Комісією укладено договори про взаємовизнання акредитаційних висновків з аналогічними нідерландською та австрійською установами. Також було підписано протокол намірів зі швейцарською комісією, який містить узгоджену позицію сторін щодо відсутності суттєвих відмінностей у процедурах, стандартах та акредитаційних рішеннях [6].

У розроблених у 2005 році Європейською асоціацією забезпечення якості вищої освіти «Стандартах та рекомендаціях для забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти» зазначається, що [5, с. 64]: 1) навчальні заклади повинні мати офіційний механізм затвердження, періодичного перегляду та моніторингу своїх навчальних програм і кваліфікацій (дипломів, ступенів); 2) передбачається, що забезпечення якості освітніх програм і кваліфікацій міститиме: розроблення й публікацію чітко сформульованих очікуваних результатів навчання; уважне ставлення до розроблення навчальних планів, програм і їхнього змісту; 3) оприлюднення інформації про освітні програми і кваліфікації, які пропонують вищі навчальні заклади.

У контексті аналізу робіт, пов'язаних із модернізацією вищої педагогічної освіти в Польщі та забезпечення її якості варто виділити діяльність польського Інституту громадських справ (*Instytut Spraw Publicznych*), у межах якого, за розпорядженням Міністерства народної освіти та спорту в 2004 році здійснювалося дослідження, пов'язане з підготовкою вчителів у Польщі. Результати даного проекту вміщено в публікацію «Якість педагогічної освіти в Польщі» (2005 рік) за авторством Анни Вілкомірської. У ході даного дослідження вчителі, директори шкіл та викладачі багатьох навчальних закладів Польщі аналізували організацію навчального процесу та навчальні програми, що дало можливість польським науковцям провести оцінку існуючої системи підготовки вчителів, а також розпочати дискусію, пов'язану зі змінами та модернізацією змісту вищої педагогічної освіти в Польщі, як необхідної умови покращення якості навчання [4].

Для Польщі у забезпеченні якості педагогічної освіти особливого значення відіграють положення Резолюції Європейського парламенту щодо підвищення якості підготовки вчителів (2008), висновки Ради Європейського Союзу щодо підвищення ефективності підготовки вчителів (2014).

Висновки. Проблема забезпечення якості вищої освіти наскрізно проходить через Болонський процес (з 1999 р.). Особливого значення для модернізації вищої освіти та забезпечення її якості у Польщі відіграла діяльність Державної акредитаційної комісії та Інституту громадських справ. Забезпечення якості є надзвичайно важливим для побудови довіри та посилення привабливості пропозицій Європейського простору вищої освіти.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Беганська І. Адаптація вищої освіти Польщі до умов Болонського процесу / Ірина Беганська, Наталя Садовська // Журнал "Схід". – 20009. – №2 (93).
2. Дмитриченко Н. Ф. Болонський процес: принципы едины, пути реализации различны / Н. Ф. Дмитриченко // Сучасна освіта. – 2007. – № 11. – С. 100-111.
3. Іванюк І. В. Освітня політика [Текст] : навчальний посібник / І. В. Іванюк; Університет економіки та права "КРОК". – К. : Таксон, 2006. – 226 с. – С. 154.
4. Нестеренко І. Б. Модернізація змісту вищої педагогічної освіти в Польщі (науково-педагогічні розвідки) / І. Б. Нестеренко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2014. – № 3 (37). – С. 54-61.
5. Ращевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Ращевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с. – С. 64.
6. Соколович-Алтуніна Ю. Модернізація вищої освіти в Польщі: європейський вимір / Юлія Соколович-Алтуніна // Порівняльно-педагогічні студії. – 2010. – № 1-2. – С. 131–137.

УДК 378.016: 543

**Тетяна Деркач
(Київ)**

**АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ
АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ**

За результатами анкетування експертів досліджено доцільність та фактичний стан використання окремих електронних ресурсів у викладанні університетського курсу аналітичної хімії. Порівняльний аналіз відношення викладачів та студентів до застосування електронних ресурсів вказує на наявність суттєвих розбіжностей, що створює передумови для ускладнення їх ефективного використання у педагогічній практиці.

Ключові слова: аналітична хімія, інформаційні технології, навчальні ресурси, стилі навчання.

Feasibility and the state of the art of usage of individual electronic resources in teaching a university course of analytical chemistry have been studied on the base of the results of expert survey. Comparative analysis of teachers' and students' attitude to the use of specific resources shows the presence of substantial differences, that creates preconditions for some complications of the effective use of resources in teaching practice.

Key words: analytical chemistry, information technology, learning resources, preferred learning style.

Постановка проблеми. Прогресивні зміни у суспільстві зумовлюють необхідність забезпечення високого рівня вищої освіти. В сучасних умовах це потребує здійснення постійних зусиль щодо вбудовування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у традиційні системи навчання.

Незважаючи на активне впровадження ІКТ в навчальний процес деякі питання дотепер залишаються невизначеними. Так, недостатньо вивченими є умови ефективного застосування ІКТ у викладанні базових хімічних дисциплін. З одного боку, кожна хімічна дисципліна потребує використання певних навчальних ресурсів, які найкраще відповідають змісту окремих тем. З іншого, велике значення має урахування сформованих у студентів стилів навчання, а також узгодженість стилів викладання та вивчення учасників освітнього процесу [2, 5, 6].

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Олена Скорик, Валентина Сабанова

ДОСЛІДЖЕННЯ АКТИВНОСТІ КАТЛАЗИ У КРОВІ ГЕРБЕЛІВ РІЗНОГО ВІКУ

3

Руслан Стаднік

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

5

В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ

Володимир Шульгач

ТЮТЮНОПАЛІННЯ: ПРИЧИНІ, НАСЛІДКИ І ШЛЯХИ ПРОТИСТОЯННЯ

8

Олена Якименко

ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ:

ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ

12

ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ

Валентина Іванова, Олександр Непіша

ЗРОШЕННЯ ЯК ЗАСІБ БОРОТЬБИ З ПОСУШЛИВИМИ ЯВИЩАМИ

16

В БАСЕЙНІ РІЧКИ МОЛОЧНОЇ

Тетяна Сапун

ГІДРОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИВАСЬКОГО РОДОВИЩА РОПИ

18

ЕКОЛОГІЯ

Артем Андрущенко, Юрій Шкатула

АНАЛІЗ АГРОЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОГО РАЙОНУ

20

ТА ЗАХОДИ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ

Наталія Блінова, Алексей Кравченко, Юлія Зарайська

ВЛІЯННЯ ТЕМПЕРАТУРЫ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ

23

ПРОЦЕССА НІТРИ-ДЕНІТРИФІКАЦІИ

Ростислав Галяткін, Юрій Шкатула

АНАЛІЗ ЗМІН ВЛАСТИВОСТЕЙ ГРУНТІВ ЛІПОВЕЦЬКОГО РАЙОНУ

26

Марія Даус, Наталія Кликач

БАГАТОРІЧНА ДИНАМІКА ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РІЧКИ СУЛА

29

Марія Даус, Віталій Лавтар

ГІДРОХІМІЧНИЙ РЕЖИМ РІЧКИ РОСЬ

34

Марія Даус, Діана Лужанська

ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ ПРИПЛИВІВ РІЧКИ ДЕСНА ЗА КОМПЛЕКСОМ

37

ГІДРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Роман Лампіга, Юрій Шкатула

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ УКРАЇНИ

42

Олександр Мельник, Юрій Шкатула

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ЛІСОВОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

45

БЕРШАДСЬКИЙ «РАЙАГРОЛІС»

Богдан Михайлюк, Юрій Шкатула

ДОСЛІДЖЕННЯ АГРОЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ГРУНТІВ

49

ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ ЗА ВМІСТОМ ГУМУСУ

Вікторія Муренська, Юрій Шкатула

ОЦІНКА СТАНУ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ЗА ПОКАЗНИКАМИ РОДЮЧОСТІ

52

СФГ «НАДІЯ» СЕЛА ПОБЕРЕЖНЕ ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ

Ганна Охріменко, Юрій Шкатула

АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ

55

Василь Пашківський, Юрій Шкатула

ЕКОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ТА СТІЙКІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ

58

ЛАНДШАФТІВ СФГ «ЛАВРІВКА» ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ

Олена Петрова, Юрій Шкатула	
ГРУНТОВІ ОСОБЛИВОСТІ МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	62
Ольга Путченко	
ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА ДЕФІЦИТУ ПРИСНОЇ ВОДИ	66
Аліна Романюк, Юрій Шкатула	
ОЦІНКА РОЗВИТКУ ДЕГРАДАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ	69
Ірина Ситникова, Іванна Олексюк	
ВМІСТ КАРБОНОУ В КОМПОНЕНТАХ ПРИБЕРЕЖНИХ СИСТЕМ НА ВОДОЗБОРІ р. КЛОКУЧКА	72
Олена Сідак, Юрій Шкатула	
ПРИНЦІПИ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ТА ЇХ РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ	76
Ірина Соколовська	
ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОТИЧНОГО І ЛАНДШАФТНОГО РІЗНОМАНІТЬ	79
Сергій Тонкопій, Юрій Шкатула	
СТРУКТУРА УТВОРЕННЯ ТА НАКОПИЧЕННЯ ВІДХОДІВ	82
Світлана Шкіль	
ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ	85
ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ	
Іван Годя	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛІЖНИХ КУРОРТІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	88
Людмила Дорошевич	
ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ НІДЕРЛАНДІВ	91
Райса Матюшенко, Оксана Гавриш	
СЕРВІСНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	93
Ігор Смирнов	
БРЕНДИНГ МІСТА У МІСЬКОМУ ТУРИЗМІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	96
Юлія Циганенко, Раїса Матюшенко	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ В РЕСТОРАНАХ ПРИ ГОТЕЛІ	102
ЕКОНОМІКА	
Артем Бондаренко	
ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ КРИЗИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	105
Ольга Брагіна	
ОБГРУНТУВАННЯ ВИBORU ОПТИМАЛЬНОГО СТРАТЕГІЧНОГО РІШЕННЯ ПРИ БЮДЖЕТНОМУ УПРАВЛІННІ НА ОСНОВІ МЕТОДУ ТЕОРІЇ ІГОР	107
Ольга Владимир	
ПРИНЦІПИ ПРОВЕДЕННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОЦІНКИ ТУРИСТИЧНИХ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ	112
Анастасія Добревичір	
АДАПТАЦІЯ СПРАВЛЯННЯ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ДИРЕКТИВ ЄС	117
Олексій Кириленко, Наталя Клименко	
ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ В АНАЛІЗІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧASNІХ СТАТИСТИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ	120
Оксана Кітура	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	125

Карина Мовша	
СФЕРА РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧASНІЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	127
Василь Нагай, Людмила Мельянкова	
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ І ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА	131
Людмила Недеря	
РОЗВИТОК СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ	134
Наталія Петренко, Катерина Паращенко	
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	138
Любов Півторацька	
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	141
Олександр Плещаков, Тетяна Коваль	
МОДЕлювання інвестиційного портфелю цінних паперів	143
Людмила Позднякова	
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТЕОРІЇ СТРАХОВОЇ СИСТЕМИ	146
Юлія Рак	
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: Її СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	150
Ігор Рудкевич, Олександр Сторожук	
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	153
Ольга Сахарова	
ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	156
Тетяна Седченко	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	158
Олександр Сула	
ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	161
Світлана Ткаченко	
РОЗВИТОК ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ	163
Андрій Фурсенко	
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ПРИНЦИПИ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	167
Аліна Харченко, Олександр Сторожук	
УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗЕД	168
Елеонора Чернодубова, Тетяна Соломатіна	
МОДЕЛІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	172
Наталія Шинкар	
ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ В РОБОТІ СКЛАДСЬКИХ ПРИМІЩЕНЬ	178
Вікторія Шульга, Олександр Сторожук	
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШньоекономічної діяльності у відповідності до європейських стандартів	181
Валентин Шутсько	
ОПТОВА ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	187

СОЦІОЛОГІЯ

- Еліанна Ковтуненко*
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПАНЕЛЬНОГО ТА РЕТРОСПЕКТИВНОГО
ДИЗАЙНУ В ЛОНГІТЮДНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 194
- ІСТОРІЯ**

- Олена Анікіна, Лариса Полякова*
ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ВИВЧЕННЯ АГРАРНИХ ВІДНОСИН В АНГЛІЇ XI-XV СТ. 198
- Дарія Вільчинська*
НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ЗЕМЛЕРОБСТВА В УРСР
У ПЕРШІ ПІСЛЯВОЄННІ РОКИ (1946–1951) 200

- Богдан Кривошина*
СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ
ВІЙНИ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ (ДО ІСТОРІОГРАФІЇ ПИТАННЯ) 202

- Ярослав Попенко, Дар'я Гнатко*
«НАШЕ ЗАВДАННЯ БОРОТЬБА З БІЛЬШОВИЗМОМ. СПРАВА САМОСТІЙНОСТІ
УКРАЇНИ ВИРШУЄТЬСЯ В ПАРИЖІ» (З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИХ
ПЕРЕГОВОРІВ В ОДЕСІ У СІЧНІ – БЕРЕЗНІ 1919 р.) 206

- Вячеслав Сливенко*
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ ФУНКЦІЇ ГУБЕРНСЬКИХ НАДЗВИЧАЙНИХ
КОМІСІЙ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ У 1919-1922 РР. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ
КАТЕРИНОСЛАВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ) 210

- Наталія Шудляк*
ЧУДОДІЙНІ ДЖЕРЕЛА ТЕРНОПІЛЬЩИНИ 213

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

- Ольга Васильєва, Тетяна Овчаренко*
МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНЕ КІНО В ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО 218

- Ольга Дідус*
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВІХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ
МУЗИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 221

- Денис Зотов*
МАРСЕЛЬ МЮЛЬ ТА ЙОГО РОЛЬ У ВІДРОДЖЕННІ ФРАНЦУЗЬКОГО
САКСОФОННОГО МИСТЕЦТВА 225

- Анастасія Михайлова*
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ
НА ЗЛАМІ ТИСЯЧОЛІТЬ 228

ПЕДАГОГІКА

- Ельзара Абселямова*
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНЬОГО
ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ 231

- Наталія Ароян*
ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ-ДІЛОВОДІВ 234

- Тетяна Артеменко, Ірина Липко*
ПРО ДЕЯКІ КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 236

- Володимир Бистрицький*
ОЛІМПІАДА ЯК ФОРМА ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ
З ПРЕДМЕТУ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» 239

- Аліна Біла*
ПРОЦЕС ТВОРЕННЯ ТЕКСТУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК
РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 242

Людмила Білан, Ольга Якимович	
ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ І ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	245
Олексій Білецький, Лариса Сарнацька, Станіслав Сарнацький	
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ	247
Вікторія Бобошко	
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ СІМ'Ї, ШКОЛИ І ГРОМАДИ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ	251
Алла Боришкевич	
ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРЕДМЕТУ «ІНФЕКТОЛОГІЯ»	253
Олена Булгару	
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ДО УМОВ ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ	256
Олена Вдовиченко	
ПОТЕНЦІАЛ ПОЗААУДИТОРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	260
Олександра Виговська	
ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ КРАЄЗНАВЧОГО ДИДАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	262
Валентина Войтко	
ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ «ГРУПИ РИЗИКУ»	265
Юлія Грищук	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА	269
Тетяна Деркач	
АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ	271
Любов Дзвобань, Валентин Дзвобань	
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ РЕДАКТОРА ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	276
Євген Дмитренко	
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	279
Юлія Євдошенко	
СУЧASNІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ, ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»	282
Любов Каніболоцька	
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ РІТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	284
Олена Карловас	
РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ ЕСТЕТИЗАЦІЇ ОСВІТИ	287
Наталія Козинюк, Ольга Богачук	
ПЛАСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ ДИЗАЙНЕРІВ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА	289
Тетяна Коломацька	
МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА	295

Віктор Корсунський	
МЕТОД ПРОСТОРОВО-ГРАФІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ ОСНОВАМ ФОРМОТВОРЕННЯ	298
Ірина Курпіта	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	303
Оксана Лещин	
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН З ДОПОМОГОЮ ІМІТАЦІЙНИХ ІГОР, НАВЧАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ З РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ	305
Тетяна Ляхова	
ІГРОВІ ФОРМИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З МОВЛЕННЄВИМ СПЛКУВАННЯМ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	308
Маріанна Михайлишин, Надія Оберська	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	311
Лілія Огородник	
КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПОНЯТТЯ «ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА»	314
Вікторія Павлюк	
УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА КАНАДИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	315
Кристіна Петрик	
УПРОВАДЖЕННЯ ДІЯЛЬNІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	317
Галина Петрів	
ШЛЯХИ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ЗАРУБІЖНІХ КРАЇНАХ	320
Марина Райчук	
МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ З КУРСУ «ЛОГОПЕДІЯ»	324
Юлія Тараненко	
КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХОРЕОГРАФІЇ ДО РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	326
Віра Українець	
ЗАВДАННЯ ПОЧАТКОВОГО ПЕРІОДУ НАВЧАННЯ В ДМШ ЧИ ДШМ	328
Лариса Фісан	
ГРУПОВЕ СИТУАТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ РОЗВИТКУ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ТА ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТІВ	332
Ірина Чайка	
ПРОБЛЕМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ-СИРОТАМИ	335
Татьяна Шаповалова	
ЭКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧАЩИХСЯ ВО ВНЕШКОЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ	337
ПСИХОЛОГІЯ	
Вікторія Вінс, Катерина Приймак	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ОСОБИСТІСНИХ ПРОЯВІВ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНИХ ПІДЛІТКІВ	343
Александр Гринь, Мариетта Тихоплав, Дмитрий Запольский	
КОМПЛЕКТОВАНИЯ СОСТАВОВ НА ОСНОВЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ СОВМЕСТИМОСТИ В ПАРНО-ГРУППОВОЙ АКРОБАТИКЕ (ЖЕНСКИЕ ТРОЙКИ)	346

Iрина Козова	
НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ	
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО УЧНЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	350
СУЧASNІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
Варвара Гордієнко	
SMART-ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	354
Ірина Кізима	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ	
З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	357
Владислав Обухович	
ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОЛЕДЖУ, ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ	
ТА ВПРОВАДЖЕННЯ	360
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ	
Алтай Абдуллаев, Інесса Ребар, Олексій Несторов	
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ	
НА ПРИКЛАДІ ВІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ У ВНЗ	363
Наталія Євтушевська	
МОТИВАЦІЯ ШКОЛЯРІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ	365
Максим Купресенко, Олександр Непша	
САМОКОНТРОЛЬ СТУДЕНТІВ ПД ЧАС ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ	
І СПОРТОМ НА СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ	368
Олексій Лях-Породько, Марія Геря, Марина Божсук	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ	
МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ «СОКІЛ» В УКРАЇНІ	370
Олексій Лях-Породько, Артем Кондратенко	
ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО СОКІЛЬСЬКОГО РУХУ	
В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ	374
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ	
Інна Літвінова	
ХУДОЖНЯ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ІДЕОЛОГЕМ У ПОЕЗІЇ МАЙКА ЙОГАНСЕНА	378
Наталія Лукаш	
ФІЛОСОФСЬКИЙ І ЛІНГВІСТИЧНИЙ ВІМІРИ КАТЕГОРІЇ КІЛЬКОСТІ	383
Наталія Ніщенко	
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ	
ПРЕДМЕТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ	386
Вікторія Рябошапка	
ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	391
Ольга Тараненко	
ВІДОБРАЖЕННЯ НАЙЗНАЧУЩИХ КОНОТАТИВНИХ СЕМ КОНЦЕПТУ	
«МУДРІСТЬ» НА ПАРЕМІЙНОМУ МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	395
Валентина Тихоша	
ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В ЕПІСТОЛЯРІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	397
ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ	
Вікторія Даценко	
МОДА ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	401
ХІМІЧНІ НАУКИ	
Ірина Гончарова, Аліна Карповець	
ФІЗИКО-ХІМІЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ	403
Валентин Захарченко, Надія Чикун	
ЕКСПРЕС-МЕТОДИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ СОЄВОГО МОЛОКА	405

Надія Мальцева

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ХІМІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ 407

Юлія Нагорна, Ганна Рябініна, Людмила Вишневська,

Тетяна Попович, Світлана Іванищук

ВИЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ПОКАЗНИКІВ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ СІРОЇ ГЛИНИ

БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ (СЕЛА СТАНІСЛАВ) ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 409

Богдан Пасальський, Надія Чикун, Дмитрій Іванов

ВИКОРИСТАННЯ ЛІГНІНОВИХ СОРБЕНТІВ ДЛЯ ОЧИСТКИ ВОДИ

ВІД ЙОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ 416

МЕДИЧНІ НАУКИ

Світлана Латенко

СУЧASNІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОРОВЧИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДАХ 419

Олена Малюгіна, Галина Смойловська, Олександр Мазулин, Ігор Беленічев

ВИЗНАЧЕННЯ АЛЕРГІЗУЮЧОЇ ТА МІСЦЕВО-ПОДРАЗНЮВАЛЬНОЇ ДІЇ ЛІПОФІЛЬНОГО ЕКСТРАКТУ З СУЦВІТЬ ЧОРНОБРИВЦІВ ПРЯМОСТОЯЧИХ СОРТУ «ГАВАЇ» ТА ЧОРНОБРИВЦІВ РОЗЛОГИХ СОРТУ «ГОЛДКОПФЕН» 422

Райса Матюшенко, Ігор Жижсиян

АЮРВЕДА ЯК КОНЦЕПЦІЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ 425

Райса Матюшенко, Ігор Кротовський

«ДРУГИЙ ХЛІБ» 428

Тетяна Паламарчук

ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ (ІВХДВ)

ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ У СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ

МОЛОДШИХ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

432

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Тетяна Карчевська

ОЛУЛАНОЗ СВІНЕЙ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧASNОГО СВИНАРСТВА

436

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Степан Адамів, Олег Павлів

ОХОРОНА ПРАЦІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

439

Григорій Ткаченко

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ 442

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

446